

TLAČOVÁ SPRÁVA

V Bratislave, dňa 17. augusta 2023

NCZI: Počet liečených psoriatikov je najnižší za posledných desať rokov

August je každoročne Mesiacom povedomia o psoriáze. Podľa odhadov žije na svete asi 100 miliónov ľudí s týmto ochorením, na Slovensku je to asi 200-tisíc. Avšak podľa najnovších údajov Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) ani tretina z nich nevyhľadá odbornú lekársku pomoc. Dermatovenerológovia u nás ročne vyšetria menej než 60-tisíc pacientov so psoriázou.

Prečo práve august? Vysoké teploty nútia ľudí odhaliť sa, čo pre psoriatikov nie je jednoduché, aj vzhľadom na pretrvávajúce mýty o tomto ochorení. Zároveň, slnko má pozitívny vplyv na psoriázu, preto skrývanie sa a pocit hanby reálne psoriatikom škodia.

Rôzne zdravotnícke organizácie odhadujú, že celosvetovo je vyše 100-miliónov ľudí s týmto ochorením. Podľa štatistík NCZI sa u nás počas 10-ročného sledovaného obdobia počet vyšetrených psoriatikov v dermatovenerologických ambulanciách pohyboval v priemere okolo 60-tisíc ročne. Najviac vyšetrených s touto diagnózou bolo v roku 2018, asi 65 175 osôb. Od roku 2019 ich mierne ubúdalo až na 54 720 osôb v roku 2022, čo predstavuje najnižší počet v rámci sledovaného obdobia.

Počet pacientov vyšetrených pre psoriázu v dermatovenerologických ambulanciách v SR, 2013-2022

Rok	Počet vyšetrených mužov vo veku do 18 rokov	Počet vyšetrených žien vo veku do 18 rokov	Počet vyšetrených mužov vo veku nad 19 rokov	Počet vyšetrených žien vo veku nad 19 rokov
2013	1 771	2 173	30 302	27 586
2014	1 692	2 183	30 920	28 618
2015	1 559	2 008	29 873	28 306
2016	1 571	1 956	28 677	27 771
2017	1 461	1 842	30 646	29 339
2018	1 482	1 887	31 654	30 152
2019	1 476	1 694	30 338	28 127
2020	1 194	1 542	28 243	26 006
2021	1 199	1 453	27 699	25 572
2022	1 141	1 327	27 288	24 964

Zdroj: NCZI

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

Podľa odhadov je celkový počet psoriatikov na Slovensku približne 200-tisíc, avšak ani nie tretina z nich vyhľadá odbornú lekársku pomoc.

Psoriáza patrí zároveň medzi ochorenia, pre ktoré pacienti pomerne často podstupujú kúpeľnú liečbu. V minulom roku (2022) sa v kúpeľnej starostlivosti odliečilo 3 358 pacientov s touto diagnózou.

Psoriáza, ľudovo nazývaná aj lupienka, je autoimunitné ochorenie, ktoré sa prejavuje ako chronické zápalové ochorenie kože. V dôsledku zápalu sa kožné bunky v postihnutých oblastiach reprodujú 3 až 6 dní, namiesto bežných 28 dní, čo vedie k vzniku zhrubnutých šupinatých ložísk. Pri psoriáze je koža suchá, červená, posiatá šupinkami, ktoré sa najčastejšie vyskytujú na lakťoch, kolenách, pokožke hlavy, rúk a nôh. Medzi typické príznaky patrí svrbenie, podráždenie a bolesť. Okrem kože bývajú postihnuté aj nechty a kĺby. **Ako uvádza Národný ústav reumatických chorôb, u 10 až 40 % pacientov trpiacich psoriázou môže vzniknúť chronické reumatické ochorenie nazývané psoriatická artritída.**

Psoriáza je geneticky podmienená. Dlhodobo sa nemusí prejaviť, môže vypuknúť až pod vplyvom stresu, bakteriálnej infekcie (napr. streptokoková angína), nezdravého životného štýlu, mechanického alebo chemického poškodenia kože. Psoriáza sa taktiež môže objavovať cyklicky pri strese, gravidite, infekcii. Alebo sa zhorší v určitých obdobiach roka, hlavne v zime.

Podľa Svetovej zdravotníckej organizácie (WHO) je celosvetový výskyt psoriázy okolo 2 % populácie. Štúdie v rozvinutých krajinách však hlásia vyšší výskyt tohto ochorenia, v priemere 4,6 %. Takmer dve tretiny ľudí so psoriázou majú miernu formu choroby, ktorá postihuje menej ako 3 % kože. Riziko rozvoja psoriázy u dieťaťa je 41 %, ak obaja rodičia trpia týmto ochorením, 14 %, ak ho má jeden z rodičov a 6 % v prípade, že ju má súrodenec.

Psoriáza nie je nákazlivá, ani život ohrozujúca, avšak podľa štúdií majú psoriatici vyššie riziko vzniku a rozvoja cukrovky, artritídy, srdcových chorôb a depresie. Epidemiologické pozorovania dokázali, že ťažkí psoriatici žijú v priemere o 10 rokov kratšie ako priemerná populácia. Podľa WHO sa toto ochorenie môže prejaviť bez ohľadu na vek, po prvý raz sa najčastejšie objaví medzi 15-tym až 35-tym rokom. Asi u troch štvrtín ľudí vypukne pred dosiahnutím 40-teho roku života a asi u jednej tretiny pred dovŕšením 20-teho roku.

Ľudia s týmto ochorením nezriedka trpia depresiou, majú problém v intímnom, ale i pracovnom živote. Neliečená alebo nedostatočne liečená psoriáza výrazne znižuje kvalitu života väčšiny pacientov, pritom v súčasnosti už existuje viacero typov liečby, ktoré dokážu

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk

ochorenie udržať pod kontrolou. Medzi veľmi účinné spôsoby liečby patrí biologická liečba, pri ktorej býva vysoká a dlhodobá úspešnosť s minimom nežiaducich účinkov.

Keďže toto nepríjemné kožné ochorenie má negatívny dopad na život pacienta, je nutné podniknúť kroky k zlepšeniu tak zdravotného, ako aj spoločenského života psoriatickov a zároveň im dať nádej v lepšiu budúcnosť. Aj preto je cieľom Mesiaca povedomia o psoriáze informovať verejnosť o základných faktoch tohto kožného ochorenia a tiež upozorniť na fakt, že psoriáza nie je infekčné ochorenie, a preto nie je dôvod sa osobám s týmto ochorením vyhýbať alebo ich diskriminovať.

Štatistický prehľad Národného centra zdravotníckych informácií (NCZI) prezentujúci [činnosť dermatovenerologických ambulancií](#) poskytuje údaje o počte vyšetrených pacientov na rôzne dermatovenerologické ochorenia, medzi nimi aj počet pacientov vyšetrených na psoriázu podľa veku, pohlavia či kraja.

Národné centrum zdravotníckych informácií (NCZI) je štátna príspevková organizácia zriadená Ministerstvom zdravotníctva SR. Úlohou NCZI je rozširovať elektronizáciu zdravotníckych služieb, zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb a vďaka proklientskym projektom zjednodušovať prístup občanov k službám. Cieľom NCZI je transformácia na plne modernú, procesne orientovanú inštitúciu.

Kontaktné údaje:

Mgr. Veronika Daničová, hovorkyňa

Tel.: +421 902 671 045, mail: hovorca@nczisk.sk, web: www.nczisk.sk